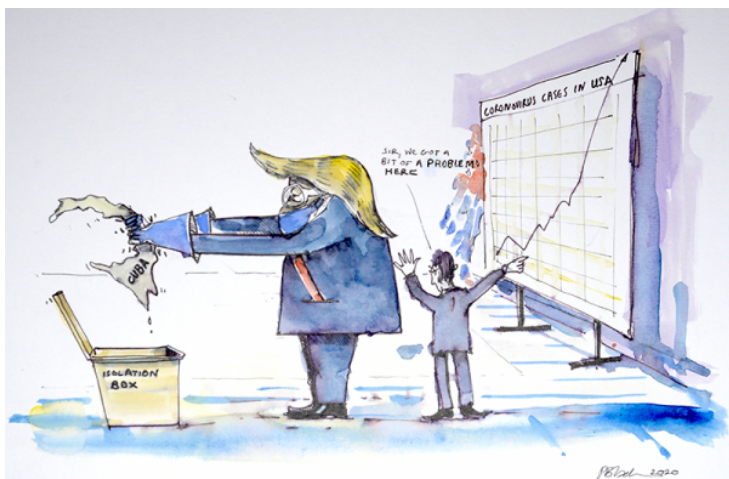

Trumps sanktioner och COVID-19

USA:s sanktioner och COVID-19

Det har skrivits mycket om det potentiellt katastrofala följderna av Trumps impulsiva och dumdristiga utrikespolitiska beslut. Trumps uppsägning av avtalet med Iran, hans nukleära chicken-game med Nordkorea, mordet på den iranske befälhavaren Qasem Soleimani och andra hänsynslösa åtgärder sätter miljontals liv i fara och har kritiserats av mängder av politiker och tidningsredaktörer.

Men en särskilt brutal uppsättning av Vita Husets åtgärder, som redan resulterat i tiotusentals människors död, har ignorerats av de flesta av Trumps kritiker. Sedan han tillträdde har Trump ensidigt infört ett antal dödliga och svepande ekonomiska sanktioner mot Iran, Nordkorea och Venezuela [och Kuba, Syrien med flera]. Dessa åtgärder har inte på något rimligt mätbart sätt främjat USA:s intressen. Däremot har de öst förödelse och kaos över oskyldiga människor. Och nu känner de av de dödliga verkningarna av COVID-19 pandemin.

I Iran har Trumps sanktioner kraftigt begränsat landets tillgång till mediciner och medicinska förnödenheter. Därmed bidrar sanktionerna påtagligt till det höga antalet av COVID-19 smittade och döda. Forskare i Tehran har gjort isande simuleringar genom att lägga in de nya sanktionerna i beräkningarna. Simuleringarna förutsäger upp till 3,5 miljoner döda. Det hindrar inte Trumpadministrationen från att införa nya sanktioner, riktade mot Irans petrokemiska industri som står för det mesta av landets inkomster.

I Venezuela kan det bli ännu värre. Ekonomiska sanktioner som Trump skärpte 2017 och sedan kraftigt utökade 2019 har redan resulterat i ökade sjukdomar och tiotusentals döda. Det enligt forskning 2019 av ekonomerna Mark Weisbrot och Jeffrey Sachs. På senare år har landet inte kunnat hantera utbrott av difteri, mässling och malaria. De flesta läkare i landet rapporterar att de saknar ansiktsskydd, handskar och till och med tvål. Hälsovårdsexperter fruktar att landet står på randen till en katastrof.

Media har i stort sett avstått från att informera om de skadliga konsekvenserna av Trumps sanktioner mot oskyldiga människor i Iran, Venezuela och andra länder. Få av de många alarmerande rapporterna om den ekonomiska och humanitära situationen i Venezuela nämner överhuvudtaget den stora roll som USA:s sanktioner spelar i att förvärra landets allvarliga ekonomiska kris och hindra återhämtning.

Med COVID-19, som sätter strålkastarljuset på de extrema svårigheter som sanktionerade länder brottas med för att klara nödläget inom hälsovården, har fler media börjat att rapportera om sambandet mellan sanktionerna och mänskligt lidande.

Varför har det tidigare inte varit mer påtaglig oro över de brutala verkningarna av Trumps sanktioner? En trolig förklaring är att

USA:s politiska elit traditionellt har stött sanktioner, trots att forskning visar att de i allmänhet inte ger önskat politiskt resultat.

Som en källa inom Council on Foreign Relations förklarar: ?sanktioner är en form av inblandning som ses som billigare, med lägre risk och något mellan diplomati och krig. Politiker kan se sanktioner som ett svar på kriser där [USA:s] nationella intressen inte hotas på ett avgörande sätt eller där militära aktioner inte är möjliga.?

De negativa humanitära konsekvenserna av sanktioner är inte omedelbart uppenbara och när rapporter om dödsfall med koppling till sanktioner väl kommer ? vilket var fallet på 1990-talet när sanktioner infördes mot Haiti ? så ignoreras de ofta.

Lyckligtvis har några politiker i USA börjat ifrågasätta den cyniska enheten i tvåpartisystemet om sanktioner och har talat mot dem och deras förfärliga effekter, samt brist på påtagliga resultat. I december 2018 skickade 14 kongressledamöter ett brev till administrationen där de ville ha ?svar vad gäller påverkan på människorna i Iran av de nyligen införda USA-sanktionerna.? I mars 2019 undertecknade 16 kongressledamöter ett brev till utrikesminister Mike Pompeo i vilket de motsatte sig Trumps ekonomiska sanktioner och anmärkte att de hade en ?dödlig effekt på oskyldiga människor? och ?bidrog till den pågående emigrationen av hundratusentals människor från Venezuela.?

18 mars anmärkte Bernie Sanders att Iran står inför ?en katastrof från coronaviruspandemin? och uppmanade USA:s regering att ?häva alla sanktioner som skadar Irans möjligheter att möta denna kris, inklusive finansiella sanktioner.?

Men den första att ta ett beslutsamt steg för att tygla presidentens användning av sanktioner är kongressledamoten Ilhan Omar, med en ny motion som heter Congressional Oversight over Sanctions Act (COSA). Som del av ett djävt och nytt knippe lagförslag med syfte att främja fred, mänskliga rättigheter och respekt för internationell lag, skulle COSA komplettera the National Emergencies Act och the International Economic Emergency Powers Act. Dessa tillåter presidenten att beordra alla typer av sanktioner utan kongressens godkännande bara genom att kalla det ?nationellt nödläge?, oavsett om det finns sådant eller ej.

Omars motion vill etablera strikt kontroll från kongressen över den utövande maktens (presidentens) användning av sanktioner genom att kräva kongressens godkännande inom 60 dagar efter att ett sådant ?nationellt nödläge? åberopats. Likaså att ytterligare godkännande krävs för att förnya dem var sjätte månad. Lagstiftningen skulle också framtvunga en beräkning av inverkan av sanktionerna genom obligatoriska undersökningar av hur det var före och efter att sanktionerna införts. USA:s regering skulle krävas på rapporter om sanktionerna främjar uppsatta mål. Lagstiftningen skulle också kräva att UD rapporterar ifall sanktionerna är i överensstämmelse med åtaganden som USA har via internationella avtal. (många lagexperter på området skulle hävda att sanktionerna inte överensstämmer med sådana avtal).

COSA har fått ett starkt stöd från en bred koalition av grupper i civilsamhället. Ett brev till kongressledamöterna att ställa sig bakom lagförslaget har undertecknats av över 40 grupper, inklusive religiösa sådana som American Friends Service Committee [kväkarna], United Church of Christ och Justice and Witness Ministries. Dessutom fredsgrupper som Veterans for Peace och Win Without War, liksom tankesmedjor som Center for International Policy. Som brevet noterar ?makten att införa sanktioner borde inte ligga i händerna på en enskild person. Allt för många liv står på spel och det finns för stor möjlighet till missbruk eller överanvändning.? Sanningen i dessa ord är nu alltför uppenbara när sanktionerade folk kämpar för att skydda sig mot den förödande pandemin.

Center for Economic and Policy Research, CEPR, Washington D.C. 200319

https://cepr.net/us-sanctions-and-covid-19/?fbclid=IwAR1kusPO-YUM6eKIFhNLZa33Dw8Zdgb2wsNGTRjPHWtVrCdYq8QC00AK2_c